

s. Marija Stela Ružica Filipović, prof.

- Diskurzivni književni oblici (analitički pristup temi, umjetnički i stilski dotjeran način obrade)
- lat. *diskursus* = razgovor, govor, raščlanjivanje
- franc. *essai* = pokušaj

Esej (ogled)

- Znanstven pristup temi
(razmišljanje, zaključivanje)
- Autorova sposobnost umjetničkoga oblikovanja (osobnost i stil)
- vrhunski pisac eseja: umjetnik, znanstvenik i filozof u istoj osobi

Michel de Montaigne

(1533. – 1592.)

- francuski renesansni književnik
- začetnik eseja kao književne vrste
- Eseji, 1580.

Kako nastaje esej?

- 1. Odabir teme**
- 2. Raspoređivanje građe**
- 3. Pisanje eseja (uvod, razrada, zaključak)**

Struktura eseja

- **uvod** (postavljanje teze)
- **razrada** (argumenti)
- **zaključak** (potvrda teze)

Hrvatski standardni jezik

- potpuno autonoman
- funkcionalan
- stabilan u prostoru
- prilagodljiv u vremenu
- normiran

Norma

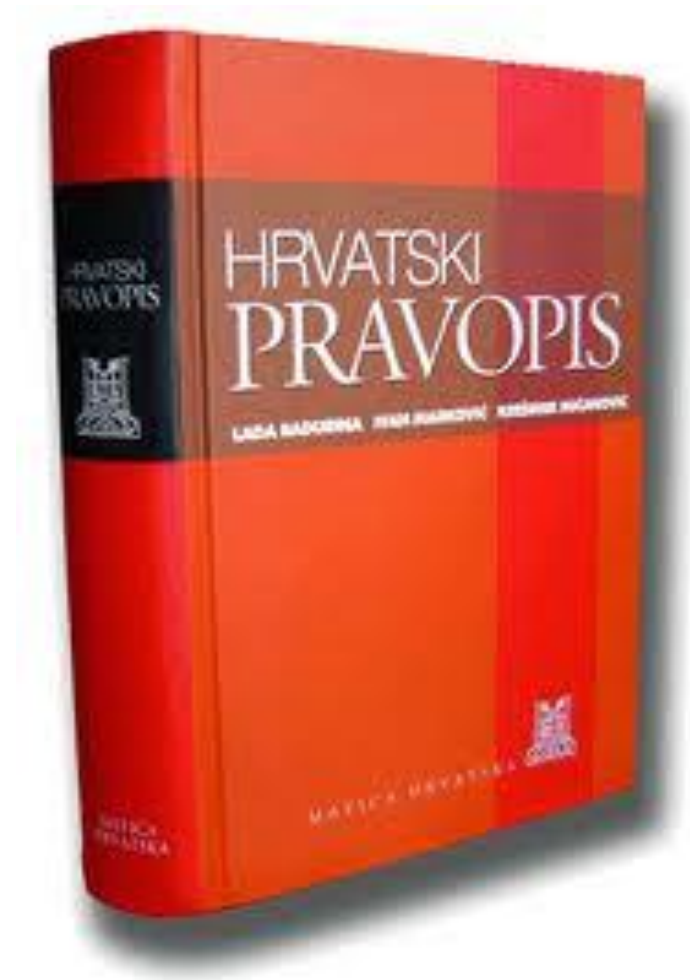
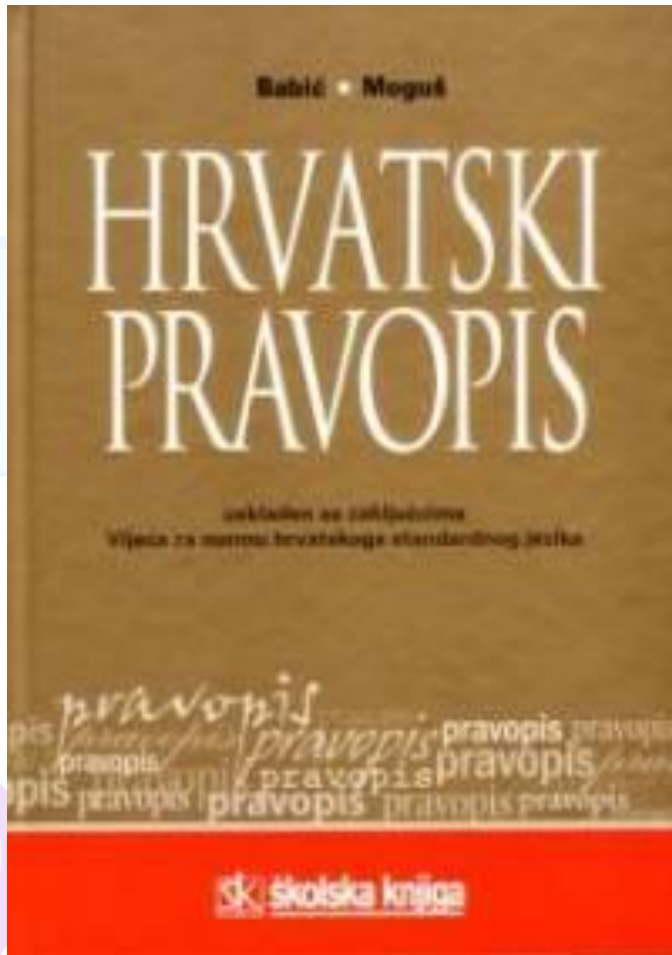
Skup pravila za pisanje i govorenje.

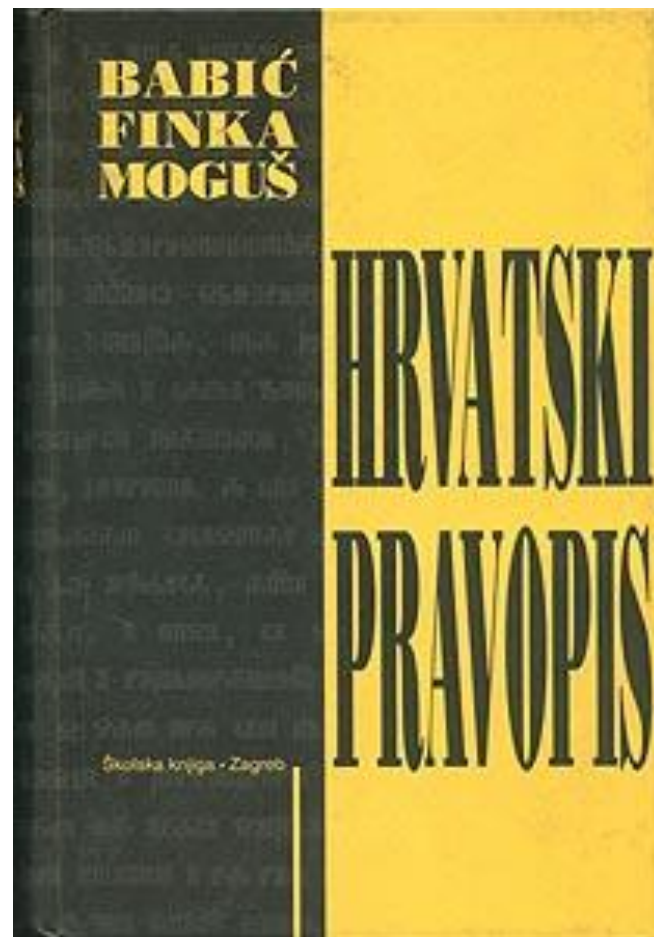
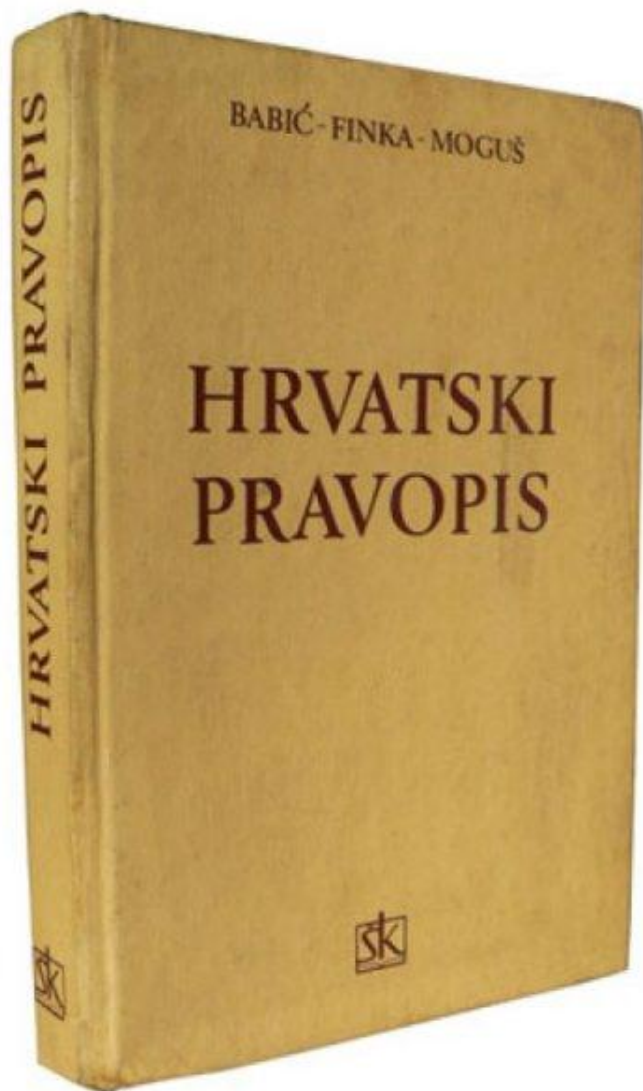

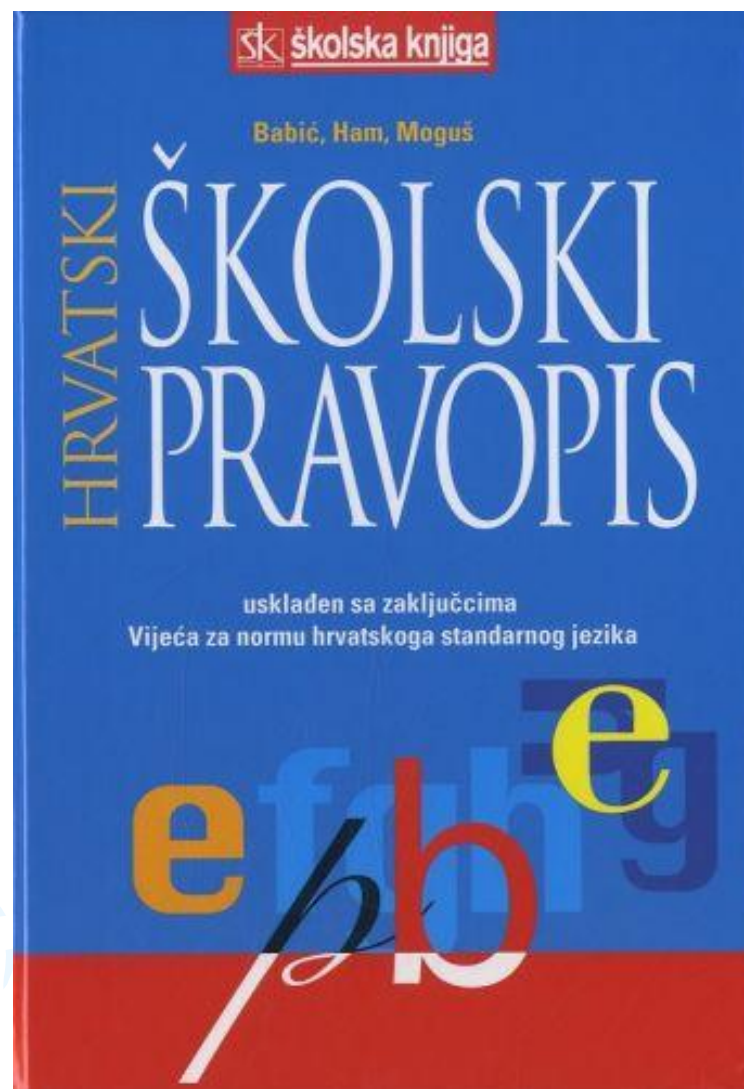
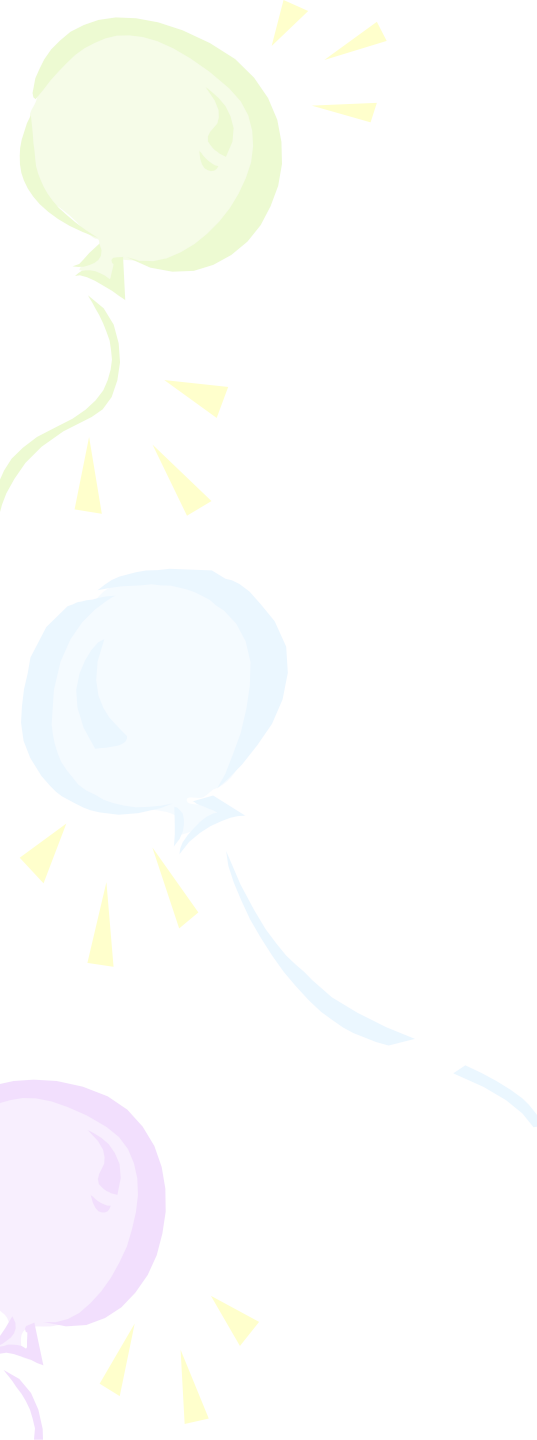
Normativni priručnici

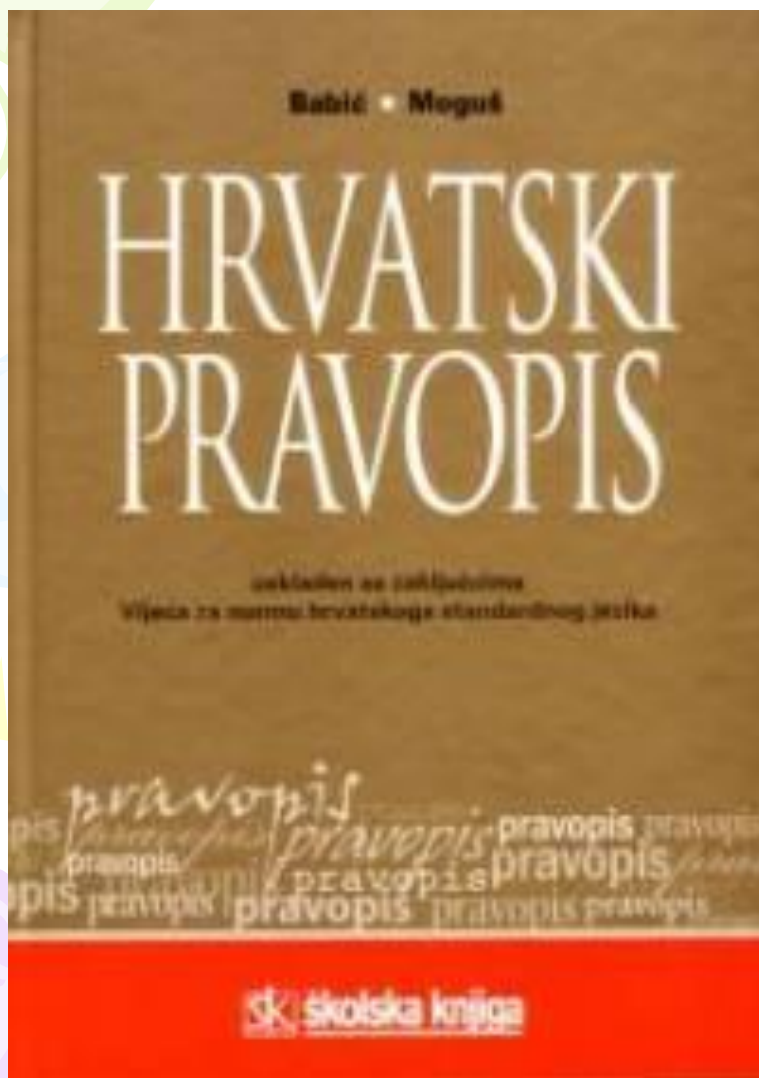
- Pravopis
- Gramatika
- Rječnik
- Jezični savjetnik

Pravopis

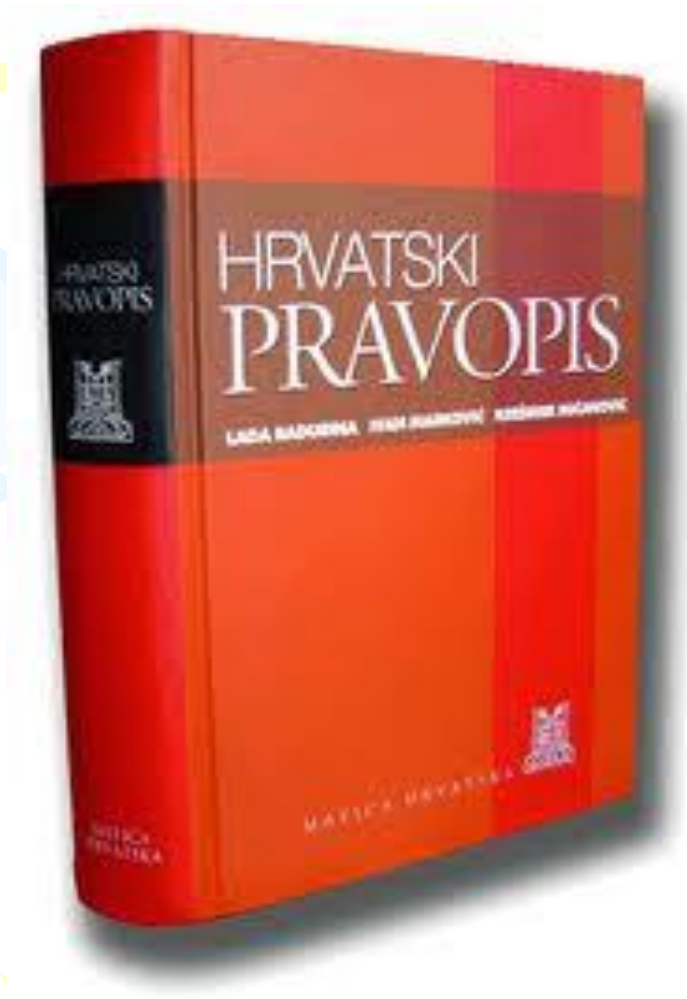

Pravopis
koji
učvršćuje
hrvatsku
pravopisnu
tradiciju.

Pravopis
koji prati
hrvatsku
jezičnu
stvarnost.

Fonološko-morfonološki pravopis

Fonološki

- isti fonem uvijek istim znakom
- rob, ropski, podbaciti, potkresati, stan, stambeni, kazališni...

Morfonološki

- isti morfem istim slovima, bez obzira na to kako se izgovara
- rob, robski, podbaciti, podkresati, stan, stanbeni, kazalištni...

1. ne ću

**nemoj, nemam
nemati, nestati, nestajati,
nedostati, nedostajati,
nenavidjeti (mrziti)**

nećkati se

**2. letci, metci, zadatci, napitci,
domorodci, otpadci, iscjedci,
razgodci,
svetci, sudci**

**otac,
oca, oci, očev**

3. pogrješka, vrjedniji

**vremena, napredak, privreda,
upotreba**

Najčešće pogreške u pisanim radovima

<p>U Osijeku, 20. veljače 2008. Osijek 20. ožujak 2008.</p>	<p>Zarez se ne piše kada se mjesto navodi s prijedlogom <u>u</u>, a nakon toga slijedi nadnevak. Mi imamo samo jedan ožujak i to sklonjivi ožujak.</p>	<p>U Osijeku 20. veljače 2008. Osijek, 20. ožujka 2008.</p>
<p>U akademskoj godini 2004/2005 diplomirala sam.</p>	<p>Budući da se godine broje, pripadaju rednim brojevima pa se u skladu s tim obvezno piše točka.</p>	<p>U akademskoj godini 2004./2005. diplomirala sam.</p>
<p>Odslušala sam predavanja ali nisam položila ispite.</p>	<p>Ispred suprotnih veznika (a, ali, nego, no, već) piše se zarez.</p>	<p>Odslušala sam predavanja, ali nisam položila ispite.</p>

ćutljiv

Riječ koja u srpskom jeziku ima značenje šutljiv, a u hrvatskomu to je arhaizam i znači osjećajan, tankoćutan.

šutljiv

Gdje ćemo ići...

Cilj se izražava prilogom kamo.

Kamo ćemo ići...

... jer bi stručni ispit polagala kasnije.

Govorna praksa sve više potvrđuje nerazlikovanje aorista pomoćnog glagola biti (bih, bi, bi, bismo, biste, bi/biše), posebno u 1. osobi jednine, te u 1. i 2. osobi množine.

... jer bih stručni ispit polagala kasnije.

s menom	Gramatički nepostojeći oblik zamjenice ja.	sa mnom
sopstveno vjerovatno naprosto	srpska riječ	vlastito, svoje vjerojatno jednostavno
učenje kroz interakciju	prijedlog kroz označava kretanje; ne treba ga upotrebljavati kao sredstvo	učenje interakcijom

napisati ćemo, biti
ćemo, čitati ćemo,
...

U glagola na -ti, kad
infinitiv prethodi
prezentu pomoćnoga
glagola, upotrebljava se
krnji infinitiv, bez
završnoga -ti. U
izgovoru [čitaćemo], a
u pismu bez krajnjega -
i (čitati ćemo). Glagoli
na -ći ne gube nijedan
glas od infinitiva ni u
izgovoru, ni u pisanju
(doći ćemo).

napisat ćemo, bit
ćemo, čitat ćemo,
...

Rađe bih otišla
kući.

U komparativu priloga
rado uzet krivi nastavak
(-je) te se provela
jotacija. Nastavak za
komparativ u ovomu
slučaju je -ije.

Radije bih otišla
kući.

Skoncentrirajte se!

Pleonazam (s=con)

Koncentrirajte se!
ili, još bolje:
Usredotočite se,
saberite se!

...što se često
dešava.

Glagol dešavati srpska
je riječ.

...što se često
događa/zbiva.

Autori su ga
prilično malo
zakomplicirali.

Prilozi prilično i malo
imaju suprotna
značenja.

Ili prilično, ili
malo.

<p>...da je njihova kćer dobra.</p>	<p>Nepravilno je upotrijebljen akuzativni oblik. Subjekt je uvijek u nominativu.</p>	<p>... da je njihova kći dobra.</p>
<p>... za pisani rad kojega sam uradila.</p>	<p>Budući da se radi o neživom, odnosno zamjenica je ista kao u nominativu. Pisani rad se sastavlja ili piše.</p>	<p>... za pisani rad koji sam sastavila, napisala.</p>
<p>No, međutim... Isto, također...</p>	<p>Pleonazam, tj. suvišno gomilanje istoznačnih riječi u govoru.</p>	

<p>Morate da naučite.</p>	<p>Umjesto konstrukcije da+prezent, treba koristiti infinitiv.</p>	<p>Morate naučiti.</p>
<p>Da li ste nas ocijenili?</p>	<p>Upitno "da li" je srpska konstrukcija, hrvatski glasi "jeste li".</p>	<p>Jeste li nas ocijenili?</p>
<p>Pišite s kemijskom.</p>	<p>Instrumental sredstva ne traži prijedlog s/sa.</p>	<p>Pišite kemijskom.</p>

<p>S nikim, za nikoga,...</p>	<p>Prijedlog se umeće između čestice ni i zamjenice.</p>	<p>Ni s kim, ni za koga, ...</p>
<p>Naše pripravnice su zadovoljne.</p>	<p>Zanaglasnice se stavljaju iza prve naglašene riječi u rečenici. Ta je težnja u našem jeziku tako izrazita da zanaglasnice mogu rastavljati attribute i apozicije od riječi s kojima su uže povezane.</p>	<p>Naše su pripravnice zadovoljne.</p>
<p>sa učenicima</p>	<p>Prijedlog s može glasiti sa ako iza njega slijede tjesnačnici s, z, š, ž ili suglasnički skupovi gdje je drugi suglasnik s, z, š, ž.</p>	<p>s učenicima, ali sa sobom, sa psom, sa pšenicom,...</p>

Zahvaljujem se
što ste moje
jezične savjete
poslušali.

Glagol zahvaliti se znači
dati ostavku, odreći se
čega, odbiti službu,
počasti.

Glagol zahvaliti znači
riječima priznati
učinjeno dobro.

Zahvaljujem što
ste me pozorno
slušali.

